

Spis treści

Wstęp • <i>Wojciech Wrzesiński</i>	9
--	---

CZĘŚĆ PIERWSZA • Kształtowanie się regionu (do 1526 roku)

Wojciech Mrozowicz, Stanisław Rosik, Marek L. Wójcik

I. Najdawniejsze dzieje Dolnego Śląska (do roku 1138) • <i>Stanisław Rosik</i>	15
U źródeł regionalnej tożsamości: krajobraz i ludy a nazwa Dolnego Śląska	15
Dziedzictwo pradziejów	17
Ziemie Dolnego Śląska w dobie plemiennej	24
Przynależność państwowa ziem dolnośląskich we wczesnym średniowieczu	33
Duchowe oblicze krainy – między pogaństwem a chrześcijaństwem	37
Polityczne i militarne znaczenie krainy w państwie Piastów (do 1138 roku)	42
Przeminął świat Słężan i Dziadoszan...	49
Pół drogi: już Śląsk, jeszcze nie Dolny	53
II. Dolny Śląsk w latach 1138–1326 • <i>Marek L. Wójcik</i>	55
Dzieje polityczne	55
Gospodarka i społeczeństwo w dobie przemian	73
Dzieje Kościoła i życie religijne	84
III. Dolny Śląsk w latach 1327–1526 • <i>Wojciech Mrozowicz</i>	105
Dzieje polityczno-społeczne	105
Życie wewnętrzne i ustrój Dolnego Śląska	126
Kultura umysłowa i artystyczna Dolnego Śląska	134
Źródła	142
Ilustracje	163

CZĘŚĆ DRUGA • Dolny Śląsk w latach 1526–1805

Mateusz Goliński, Lucyna Harc, Jerzy Maroń, Przemysław Wiszewski

I. Ludzie, przyroda i gospodarka na Dolnym Śląsku (1526–1618) • <i>Mateusz Goliński</i>	189
„Niebezpieczeństwo tureckie” i liczby, potencjał społeczności dolnośląskiej	189
Osadnictwo i ekologia	198
Pytanie o miejsce Dolnego Śląska na gospodarczej mapie Europy	207
II. Dolny Śląsk w czasach habsburskich i pruskich • <i>Jerzy Maroń</i>	226
Czasy Habsburgów	226
Czasy pruskie	240

III. Nowożytnie dzieje chrześcijaństwa na Dolnym Śląsku (1526–1806) • <i>Przemysław Wiszewski</i>	261
Reforma	261
Kościół rzymski w dobie ekspansji reformy	268
Wyznania reformowane w dobie rozkwitu	272
Rekatolizacja	281
IV. Dolnoślązacy w szkole, bibliotece, teatrze... czasów nowożytnych • <i>Lucyna Harc</i>	296
Szkolnictwo i nauka	296
Kultura i sztuka	316
Źródła	337
Ilustracje	351

CZĘŚĆ TRZECIA • Dolny Śląsk w latach 1806–1918

Teresa Kulak

I. W dobie wojen napoleońskich 1806–1815	377
Działania wojsk napoleońskich na Śląsku 1806–1808	377
Reformy Steina-Hardenberga	381
Dolny Śląsk w okresie pruskiej wojny wyzwoleniczej	388
Ziemia śląska w postanowieniach kongresu wiedeńskiego	391
II. Dolny Śląsk w latach 1815–1870	393
W nowym układzie administracyjnym	393
Problemy demograficzne i narodowościowe Dolnego Śląska	398
Problemy gospodarcze rejencji wrocławskiej i legnickiej	402
Společno-polityczne uwarunkowania wydarzeń Wiosny Ludów	408
Ożywienie polityczne lat 1848–1849	412
Dolny Śląsk w systemie konstytucyjnym Prus (od 1850 r.)	415
Sprawy dolnośląskiego szkolnictwa i oświaty	419
Stowarzyszenia naukowe, kulturalne i życie towarzyskie	422
III. Dolny Śląsk w Rzeszy Niemieckiej (1871–1918)	425
Ewolucja struktur prawno-politycznych	425
Lata walki z Kościołem katolickim (<i>Kulturkampf</i>)	429
Rozwój przemysłu i rolnictwa. Unowocześnianie komunikacji i transportu	430
Společne skutki industrializacji. „Ucieczka ludności ze Wschodu” (<i>Ostflucht</i>)	438
Zagadnienia demograficzne i narodowościowe. Polacy na Dolnym Śląsku	442
Modernizacyjne zmiany w szkolnictwie na poziomie podstawowym i średnim	449
Rozwój nauki, sztuki i kultury	451
Cywilizacyjne przemiany na Dolnym Śląsku i w życiu jego mieszkańców	457
Polityczne i społeczne problemy w okresie I wojny światowej (1914–1918)	463
Wojenne trudności codziennego życia	468
Wobec militarnej klęski cesarskich Niemiec	471
Źródła	473
Ilustracje	477

CZĘŚĆ CZWARTA • Dolny Śląsk w latach 1918–1945

Joanna Nowosielska-Sobel i Grzegorz Sobel

I. Zmiany terytorialne, administracyjne i demograficzne po I wojnie światowej	507
II. Życie polityczne	509
Czasy rewolucji	509
Siły prawicowe po rewolucji i pucz Kappa-Lüttwita	519

Dolny Śląsk a polskie i czeskie aspiracje terytorialne	522
Dolnośląska prawica w rzeczywistości politycznej lat 20. i na początku lat 30. . .	527
Dolnośląska lewica w rzeczywistości politycznej lat 20. i na początku lat 30. . .	537
Lata dyktatury nazistowskiej	543
III. Przemiany gospodarcze	552
IV. Wieś dolnośląska	562
V. Opieka zdrowotna i społeczna	565
VI. Stosunki wyznaniowe	568
VII. Oświata i życie kulturalne	571
VIII. Architektura i budownictwo	579
IX. Sport i turystyka	582
X. W dobie II wojny światowej	586
Źródła	592
Ilustracje	597

CZĘŚĆ PIĄTA • Dolny Śląsk w latach 1945–2005

Łukasz Kamiński, Małgorzata Ruchniewicz, Jakub Tyszkiewicz

I. Lata 1945–1948 • <i>Małgorzata Ruchniewicz</i>	625
Dolny Śląsk u progu nowej epoki	625
Kształtowanie się administracji polskiej	627
Migracje powojenne i nowa struktura narodowościowa. Trudności życia codzien-	
negu	636
Życie polityczne i społeczne	658
Odbudowa gospodarki Dolnego Śląska	670
II. Lata 1949–1955 • <i>Jakub Tyszkiewicz</i>	675
Stalinizacja życia politycznego i społecznego	675
Problemy gospodarcze	696
Północna Grupa Wojsk Armii Radzieckiej na Dolnym Śląsku w latach 1945–1956 . .	710
III. Lata 1956–2005 • <i>Łukasz Kamiński, Jakub Tyszkiewicz</i>	715
Odwilż, czas odbudowy i rozwoju (1956–1970)	715
Od stabilizacji do kryzysu (1971–1980)	736
„Solidarność”, stan wojenny i upadek komunizmu (1980–1989)	744
Armia Radziecka w latach 1957–1993	762
Dolny Śląsk po 1989 roku	764
Źródła	772
Ilustracje	795
History of Lower Silesia. Outline of the subject • <i>Wojciech Wrzesiński</i>	831
Kalendarium	841
Bibliografia	853
Tablice genealogiczne śląskich rodów panujących	869
Biskupi wrocławscy	875
Arcybiskupi wrocławscy	876
Indeks osobowy	877
Indeks geograficzny	893
Spis ilustracji	903
Spis map	916